

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2023/390**ze dne 30. června 2022****o opatřeních SA.36086 (2021/C) (ex 2019/CC) (ex 2016/C) (ex 2016/NN), která provedlo Rumunsko ve prospěch společnosti Oltchim SA***(oznámeno pod číslem C(2022) 4458)***(Pouze rumunské znění je závazné)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽¹⁾ vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) Dne 17. července 2009 oznámily rumunské orgány Komisi plánovanou kapitalizaci veřejného dluhu společnosti Oltchim SA (dále jen „Oltchim“ nebo „společnost“). Dne 7. března 2012 dospěla Komise v rozhodnutí ve věci SA.29041 – *podpůrná opatření ve prospěch společnosti Oltchim SA Râmnicu Vâlcea* ⁽²⁾ k závěru, že kapitalizace dluhu ve výši 1 049 milionů RON (231 milionů EUR) nezahrnuje státní podporu. Tento závěr se zakládal na závazném příslibu rumunské vlády privatizovat společnost Oltchim v plném rozsahu, včetně celého balíku akcií, který po kapitalizaci dluhu připadne orgánům veřejné moci.
- (2) Po neúspěšném pokusu o privatizaci společnosti Oltchim iniciovaly rumunské orgány v říjnu 2012 kontakty s Komisí za účelem vyhotovení formálního oznámení o podpoře na záchranu společnosti Oltchim (zaevidováno pod č. j. SA.35558).
- (3) V listopadu 2012 bylo v tisku oznámeno, že rumunské orgány uzavřely s věřitelskými bankami společnosti Oltchim dohodu o financování obnovení její výroby. V této souvislosti se Komise rozhodla zahájit z úřední pravomoci řízení ve věci SA.36086 a dopisem ze dne 18. ledna 2013 požádala Rumunsko o poskytnutí informací.
- (4) Po několika kontaktech s rumunskými orgány Komise dopisem ze dne 8. dubna 2016 informovala Rumunsko, že se rozhodla zahájit ve věci SA.36086 formální vyšetřovací řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU (dále jen „rozhodnutí z roku 2016“). Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽³⁾. Komise zúčastněné strany vyzvala, aby se k daným opatřením vyjádřily.
- (5) Dopisem ze dne 29. července 2016 navrhlo Rumunsko změnu procesu prodeje společnosti Oltchim s cílem zabránit hospodářské kontinuitě mezi společností Oltchim a nabyvateli jejích aktiv. Rumunské orgány po poskytnutí dalších informací (dne 14. září 2016, 4. listopadu 2016 a 5. prosince 2016) pozměnily podmínky původního procesu prodeje.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 284, 5.8.2016, s. 7.

⁽²⁾ Úř. věst. L 148, 1.6.2013, s. 33.

⁽³⁾ Úř. věst. C 284, 5.8.2016, s. 7.

- (6) Po výše uvedených výměnách poskytla společnost Oltchim prostřednictvím svého právního zástupce postupně zprávy o postupu prodeje (většiny) aktiv společnosti Oltchim, a to dne 27. ledna 2017, 4. dubna 2017, 25. července 2017, 15. září 2017, 21. listopadu 2017, 18. ledna 2018 a 16. července 2018 ⁽⁴⁾.
- (7) Během prodeje se ozvala řada třetích stran a rumunské orgány poskytly připomínky ohledně všech těchto intervencí.
- (8) Dne 17. prosince 2018 Komise rozhodnutím ve věci SA.36086 – *Státní podpora, kterou poskytlo Rumunsko společnosti Oltchim SA* ⁽⁵⁾ (dále jen „rozhodnutí z roku 2018“) uzavřela formální vyšetřovací řízení tím, že dospěla k závěru, že tři opatření veřejné podpory ve prospěch společnosti Oltchim představují protiprávní a neslučitelnou státní podporu. Rumunským orgánům bylo proto nařízeno, aby státní podpora v rámci těchto opatření byla vrácena. Jednalo se o následující opatření:
- a) opatření č. 1 ve výši cca 33 milionů EUR spočívající v nevymáhání a další akumulaci dluhů společnosti Oltchim vůči agentuře AAAS ⁽⁶⁾ po neúspěšné privatizaci společnosti Oltchim v září 2012;
 - b) opatření č. 2 spočívající v průběžných neuhrazených dodávkách pro společnost Oltchim ze strany rumunského státu a státního podniku CET Govora (nikoli však státního podniku Salrom), a to navzdory zhoršující se finanční situaci společnosti, ve výši, která bude stanovena společně s Rumunskem ve fázi navrácení podpory;
 - c) opatření č. 3, které spočívá ve zrušení dluhů ve výši přibližně 300 milionů EUR ze strany agentury AAAS a různých státních podniků.
- (9) Rozsudkem ze dne 15. prosince 2021 ⁽⁷⁾ Tribunál částečně zrušil rozhodnutí z roku 2018: zrušil čl. 1 písm. a) a c) rozhodnutí z roku 2018, jakož i články 3 a 6 a čl. 7 odst. 2 v rozsahu, v němž se týkají opatření uvedených v čl. 1 písm. a) a c) uvedeného rozhodnutí (opatření č. 1 a 3). Konkrétně Tribunál na jedné straně potvrdil závěr rozhodnutí z roku 2018, že opatření č. 2 je neslučitelnou státní podporou. Naproti tomu Tribunál zrušil rozhodnutí z roku 2018, pokud jde o opatření č. 1 a 3, a to z následujících důvodů: i) pokud jde o opatření č. 1, Tribunál rozhodl, že Komise neprokázala hospodářskou výhodu v důsledku nevymáhání a další akumulace dotčených dluhů; ii) pokud jde o opatření č. 3, Tribunál rozhodl, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že dotčené zrušení dluhů zahrnovalo státní prostředky nebo že bylo přičitatelné státu. Proti tomuto rozsudku nebylo podáno odvolání, a proto se stal pravomocným.
- (10) Toto rozhodnutí se týká pouze opatření uvedených v čl. 1 písm. a) a c) rozhodnutí z roku 2018 (které jsou v tomto rozhodnutí nazývány „opatření č. 1 a 3“). Vzhledem k tomu, že Tribunál potvrdil rozhodnutí z roku 2018, pokud jde o opatření č. 2 uvedené v čl. 1 písm. b) uvedeného rozhodnutí, bude se Komise nadále zabývat navrácením podpory odpovídající opatření č. 2 v samostatném řízení, které stále probíhá pod číslem jednacím SA.36086 (CR/2019).

2. SOUVISLOSTI A POPIS OPATŘENÍ, KTERÁ JSOU PŘEDMĚTEM ŠETŘENÍ

2.1. Příjemce

- (11) Společnost Oltchim byla jednou z největších petrochemických společností v Rumunsku a jihovýchodní Evropě. Rumunský stát měl ve společnosti kontrolní podíl ve výši 54,8 %.

⁽⁴⁾ Generálnímu ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž bylo předloženo sedm zpráv o prodeji aktiv společnosti Oltchim, přičemž každá se týkala jiného období procesu prodeje: první zpráva (červenec 2016 – 23. ledna 2017), druhá zpráva (23. ledna – 30. března 2017), třetí zpráva (30. března – 21. července 2017), čtvrtá zpráva (21. července – 15. září 2017), pátá zpráva (16. září – 17. listopadu 2017), šestá zpráva (17. listopadu 2017 – 18. ledna 2018) a sedmá zpráva (18. ledna 2018 – 16. července 2018).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 181, 5.7.2019, s. 13.

⁽⁶⁾ AAAS je rumunská privatizační agentura.

⁽⁷⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 15. prosince 2021, *Oltchim SA v. Evropská komise*, T-565/19, EU:T:2021:904.

- (12) Společnost Oltchim vyráběla především tekutý hydroxid sodný, polyoly založené na propylenoxidu, plastifikátory a oxoalkoholy. Společnost Oltchim byla největším výrobcem tekutého hydroxidu sodného na evropském trhu (podíl na trhu EU 41 % v roce 2015), jediným výrobcem hydroxidu sodného v perličkách ve střední Evropě a také jediným výrobcem polyvinylchloridu a polyetherů v Rumunsku a třetím výrobcem v Evropě. Společnost Oltchim vyvážela více než 74 % své produkce do Evropy i mimo Evropu.
- (13) Společnost Oltchim byla hlavním zaměstnavatelem v oblasti průmyslu v rumunském regionu Vâlcea, který využívá pomoc podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU.

2.2. Skutečnosti

- (14) Jak již bylo uvedeno, rozhodnutím z roku 2018 Komise ukončila formální vyšetřovací řízení zahájené rozhodnutím z roku 2016 a dospěla k závěru, že opatření č. 1, 2 a 3 ve prospěch společnosti Oltchim představují protiprávní a neslučitelnou státní podporu, která má být rumunským orgánům vrácena.
- (15) Soudním rozhodnutím ze dne 8. května 2019 bylo vůči společnosti Oltchim zahájeno konkurzní řízení.
- (16) Jmenované konsorcium likvidátorů ve složení RomInsolv SPRL a BDO Business Restructuring SPRL, které bylo určeno 8. května 2019, bylo potvrzeno schůzí věřitelů rozhodnutím soudu ze dne 26. října 2020.
- (17) V důsledku zahájení konkurzního řízení a vzhledem k tomu, že obchodní činnost společnosti Oltchim byla ukončena (jelikož veškerá provozní aktiva společnosti Oltchim již byla prodána, viz 31. bod odůvodnění), přičemž hlavním úkolem likvidátorů byl prodej zbývajících aktiv společnosti Oltchim (tj. neprovozních aktiv), společnost Oltchim již právně i fakticky opustila trh.
- (18) Pohledávky z titulu státní podpory (včetně úroků splatných při navrácení) byly v plné výši zapsány na seznam pohledávek vůči společnosti Oltchim dne 17. listopadu 2020, což znamená, že Rumunsko předběžně provedlo rozhodnutí z roku 2018.
- (19) Podle poslední aktualizace, kterou Rumunsko předložilo Komisi 18. listopadu 2021, proces prodeje probíhá a bude pokračovat až do úplné likvidace majetku společnosti Oltchim.
- (20) Proces prodeje je založen na zásadách transparentnosti a konkurenceschopnosti, přičemž samotný prodej bude uskutečněn ve formě veřejné dražby buď balíků aktiv, nebo jednotlivých aktiv v souladu s článkem 116 a násl. zákona č. 85/2006.
- (21) Záměrem rumunských orgánů, vyjádřeným v dopise ze dne 18. listopadu 2021, je pokračovat v procesu až do úplné likvidace majetku společnosti Oltchim.
- (22) Konkurzní řízení bude ukončeno po dokončení procesu prodeje zbývajících aktiv a povede k výmazu společnosti Oltchim z obchodního rejstříku.
- (23) Pokud jde o opatření č. 1 a 3, Tribunál výše uvedeným rozsudkem ze dne 15. prosince 2021 rozhodnutí z roku 2018 zrušil, neboť dospěl k závěru, že Komise neprokázala, že opatření č. 1 a 3 splňují všechny podmínky požadované čl. 107 odst. 1 SFEU pro kvalifikaci opatření jako státní podpory. V důsledku toho formální vyšetřovací řízení, které bylo zahájeno rozhodnutím z roku 2016, stále není uzavřené, pokud jde o opatření č. 1 a 3. Proto je třeba, aby Komise v tomto rozhodnutí zaujala stanovisko k opatřením č. 1 a 3, a tím uzavřela formální vyšetřovací řízení týkající se těchto dvou opatření.

3. ÚPADEK PŘÍJEMCE A ABSENCE HOSPODÁŘSKÉ KONTINUITY

- (24) Komise připomíná, že systém *ex ante* kontroly nových opatření podpory ze strany Komise stanovený v čl. 108 odst. 3 SFEU je navržen tak, aby se zabránilo poskytnutí podpory, která je neslučitelná s vnitřním trhem⁽⁸⁾. Pokud jde o navrácení neslučitelné podpory, Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že pravomoc Komise nařídít členskému státu, aby získal zpět podporu, kterou Komise považuje za neslučitelnou s vnitřním trhem, má za cíl odstranit narušení hospodářské soutěže způsobené konkurenční výhodou, ze které měl na trhu prospěch příjemce této

⁽⁸⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. března 2020, Vodafone Magyarorszá, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, bod 19.

podpory, aby mohla být obnovena situace, která existovala před poskytnutím uvedené podpory⁽⁹⁾. Nemůže-li společnost podporu splatit, pak navrácení podpory vyžaduje, aby dotčený členský stát nařídil likvidaci této společnosti⁽¹⁰⁾, tj. ukončení její činnosti a prodej jejího majetku za tržních podmínek.

- (25) Jinak řečeno, hlavním cílem kontroly systému státních podpor je zabránit poskytování neslučitelných státních podpor. Pokud je tedy hospodářská soutěž na vnitřním trhu narušena vyplacením protiprávní a neslučitelné státní podpory, je třeba zajistit, aby byl nastolen stav předcházející tomuto narušení hospodářské soutěže, v případě potřeby i likvidací příjemce.
- (26) Komise konstatuje, že opatření č. 1, 2 a 3, popsaná v 8. bodě odůvodnění, se týkají společnosti Oltchim, která je nyní v úpadku a zcela ukončila svou hospodářskou činnost, aniž měla hospodářskou kontinuitu přinejmenším do data rozhodnutí z roku 2018⁽¹¹⁾.
- (27) Podle rumunského práva platí⁽¹²⁾, že jakmile společnost vstoupí do konkurzu, její aktiva se prodají a výnosy z prodeje se převedou jejím věřitelům podle pořadí jejich pohledávek na seznamu přihlášených pohledávek. Komise v této souvislosti musí nejprve stanovit, zda další šetření týkající se společnosti Oltchim nadále slouží nějakému účelu. Není-li tomu tak, musí na základě judikatury Soudního dvora stanovit, zda mezi společnostmi Oltchim a dalšími společnostmi může existovat hospodářská kontinuita.
- (28) Komise nejprve konstatuje, že dne 26. října 2020 rumunské orgány potvrdily jmenování likvidátora společnosti Oltchim. Podle rumunského práva byl na společnost vyhlášen konkurz, na kterém se dohodli věřitelé, a to za účelem prodeje majetku společnosti a úplného ukončení její činnosti. Na tento postup dohlíží soudce. Komise má tudíž za to, že ze zvoleného řízení již vyplývá, že na jeho konci by společnost Oltchim přestala existovat.
- (29) Komise konstatuje, že od zahájení konkurzního řízení společnost Oltchim ukončila veškerou svou hospodářskou činnost (viz 17. bod odůvodnění).
- (30) Kromě toho, pokud jde o opatření č. 2, Rumunsko předběžně správně provedlo rozhodnutí z roku 2018 tím, že řádně zapsalo pohledávku z titulu státní podpory a odpovídající úroky splatné při navrácení na seznam pohledávek vůči společnosti.
- (31) Na základě výše uvedeného Komise konstatuje, že společnost Oltchim od 8. května 2019 nevykonává žádnou hospodářskou činnost, veškerá její provozní aktiva, která tvoří většinu celkových aktiv (cca 60 % hodnoty), byla prodána již před zahájením konkurzního řízení, zbytek aktiv (neprovozní aktiva) byl dán do prodeje, její zaměstnanci byli propuštěni a po ukončení konkurzního řízení bude nakonec vymazána z obchodního rejstříku. Jakékoli případné narušení hospodářské soutěže nebo ovlivnění obchodu v souvislosti s opatřeními č. 1 a 3, uvedenými v 8. bodě odůvodnění, bylo ukončeno poté, co společnost Oltchim přestala vykonávat svou činnost.
- (32) Na základě těchto podkladů Komise konstatuje, že oba cíle kontroly státních podpor a navrácení podpory uvedené výše, tj. zabránit poskytování neslučitelných státních podpor a zajistit, aby byl nastolen stav předcházející narušení hospodářské soutěže z důvodu státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem, již byly splněny. Společnost Oltchim již není hospodářským subjektem činným na trhu a je již v konkurzním řízení a z důvodu nedostatku finančních prostředků by pohledávky z titulu státní podpory mohly být po prodeji zbývajících aktiv společnosti Oltchim uspokojeny pouze částečně. Pokračování šetření týkajícího se opatření č. 1 a 3 ve prospěch společnosti Oltchim tudíž nemá žádný smysl.

⁽⁹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko („Magesa II“), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, bod 105.

⁽¹⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 2018, Komise v. Řecko („United Textiles“), C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, bod 36.

⁽¹¹⁾ 316. až 351. bod odůvodnění rozhodnutí z roku 2018.

⁽¹²⁾ Zákon o konkurzu č. 85/2006.

- (33) Pokud jde o otázku případné hospodářské kontinuity mezi společnostmi Oltchim a jejími nástupci, lze podle judikatury vzít v úvahu tyto faktory: rozsah převodu (aktiva a pasiva, převzetí pracovní síly, seskupená aktiva), převodní cenu, totožnost majitelů nabývajících a původního podniku, okamžik, ke kterému byl převod uskutečněn (po zahájení vyšetřování, zahájení řízení nebo konečném rozhodnutí), a hospodářskou logiku transakce ⁽¹³⁾.
- (34) Ve svém rozhodnutí z roku 2018 (316. bod odůvodnění a násl.) Komise analyzovala každé z pěti kritérií a v 350. a 351. bodě odůvodnění dospěla k závěru, že mezi společnostmi Oltchim a společnostmi Chimcomplex a DSG, tj. dvěma nabyvateli většiny balíků aktiv společnosti Oltchim v době vydání rozhodnutí z roku 2018, neexistuje hospodářská kontinuita. Toto zjištění bylo založeno na okolnostech, že prodej majetku byl plánován za tržní cenu, společnosti neměly žádné hospodářské ani podnikové vazby na společnost Oltchim a každý z nových vlastníků měl majetek využívat za jiných podmínek a podle jiných obchodních modelů než společnost Oltchim.
- (35) Stejně tak Komise považovala za velmi nepravděpodobné, že by mezi společnostmi Oltchim a případným nabyvatelem či nabyvateli zbývajících aktiv, jejichž prodej byl plánován v rámci nového nabídkového řízení, jak bylo popsáno v podání Rumunska ze dne 20. dubna 2018, existovala hospodářská kontinuita, jelikož tato aktiva nebyla provozní a rozsah činností, které by měl případný nabyvatel či nabyvatelé vykonávat, by zjevně nezahrnoval podnikání společnosti Oltchim, a rozsah činností, které by se měly vykonávat s využitím těchto aktiv, by se velmi pravděpodobně lišil od činností společnosti Oltchim.
- (36) Od přijetí rozhodnutí z roku 2018 neobdržela Komise žádné informace, které by ji mohly přimět ke změně názoru na přerušení hospodářské kontinuity. Poslední obdrženou informací bylo zapsání pohledávek z titulu státní podpory na seznam pohledávek v listopadu 2020 a nejnovější informace o úpadku zaslané Rumunskem v dopise ze dne 18. listopadu 2021. Komise bude nadále sledovat konkurz společnosti Oltchim, aby zajistila, že pohledávka týkající se opatření č. 2 bude řádně uplatněna a že dojde ke konečné likvidaci společnosti.
- (37) V této souvislosti, vzhledem k nevyhnutelné likvidaci společnosti Oltchim bez jakýchkoli náznaků hospodářské kontinuity, je formální vyšetřovací řízení, které bylo zahájeno podle čl. 108 odst. 2 SFEU prvního pododstavce a které se týká stále nesplacených opatření (opatření č. 1 a 3), která byla poskytnuta ve prospěch společnosti Oltchim, nadále bezúčelné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Řízení zahájené dne 8. dubna 2016 podle čl. 108 odst. 2 prvního pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie ve věci SA.36086 týkající se společnosti Oltchim se tímto ukončuje, pokud jde o opatření č. 1 a 3 uvedené v rozhodnutí z roku 2018.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Rumunsku.

V Bruselu dne 30. června 2022.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise

⁽¹³⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. září 2019, Fortischem, a.s. v. Komise, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684, bod 208.